

Planlägningsbeskrivning Västlänken 2015-11-10

Västlänken - en pendeltågstunnel under Göteborg.

Med hjälp av denna planlägningsbeskrivning får du information om hur projektet har planlagts hittills och hur planprocessen ser ut fram till laga kraftvunnen järnvägsplan som väntas ske i början av 2017.

NY LAGSTIFTNING

Den 1 januari 2013 infördes ändringar i Väglagen (1971:948) och Lag om byggande av järnväg (1995:1649). Det innebär bland annat att den fysiska planeringen av transportinfrastruktur sker i en sammanhållen planeringsprocess. I detta sammanhang infördes även begreppet *planlägningsbeskrivning*. I denna klarläggs syftet med samråd, vilka samrådsformer som planeras och när samråd är tänkt att genomföras. Planlägningsbeskrivningen ska användas som stöd för styrning och genomförande av kommunikationen som sker med både interna och externa intressenter. Syftet är att redan i ett tidigt skede av planlägningsprocessen tydliggöra vad arbetet innebär och vilka ytterligare samråds- och beslutstillfällen som är att förvänta.

Mer information om detta hittar du på www.regeringen.se.

Ändamål med projektet

Ändamålet med Västlänken är att öka järnvägens kapacitet så att resandet i Göteborg och Västsverige underlättas. De planerade spåren är i första hand avsedda för regionala persontransporter men genom att delar av nuvarande banor och säckbangård avlastas ökar kapaciteten i hela systemet och för alla slags tåg. Västlänken sprider resenärerna och ökar tillgängligheten genom nya målpunkter i centrala Göteborg som blir väl integrerade i stadsmiljön och skapar förutsättningar för ny och hållbar stadsutveckling. Västlänken gör det enklare att resa och bidrar till ett attraktivt, växande och hållbart Västsverige.

Projektmålen är definierade utifrån vad resenärerna, staden och omvärlden samt Trafikverket behöver. Det ska vara rätt anläggning såväl i byggskedet som färdig anläggning med de fem värdeorden attraktiv, tillgänglig, hållbar, tidstålig och trygg.

- Rätt anläggning för staden och omvärlden
  - Anläggningen väl integrerad i stadsmiljön
  - Effektiv markanvändning
  - Minimerad omgivningspåverkan
  - Rätt utformad ur såväl livscykel – som klimatperspektiv
  - God och säker framkomlighet för alla i alla skeden
- Rätt anläggning för brukarna

- Tillgängliga stationer
- Trygga och överskådliga stationer
- Vackra och funktionella stationer
- Säker anläggning
- Välplacerade stationsentréer
- Goda bytesmöjligheter
- Rätt anläggning för Trafikverket
  - Robust och flexibel anläggning
  - Underhållsvänlig anläggning
  - Kostnadsoptimerad anläggning

Vad har hänt?

Västlänken har planerats och utretts sedan 2001 med både idéstudie/förstudie och järnvägsutredning. Beslut om alternativ togs under 2007. Genombrottet i planeringen kom i samband med att finansieringen blev klar 2010 genom att Västlänken fanns med i regeringens nationella plan för transportsystemet 2010-21 samt i det Västsvenska paketet. Sedan 2010 pågår arbetet med att ta fram en järnvägsplan för utbyggnaden.

Regeringen beslutade 2014-06-26 att tillåta att Västlänken byggs i Göteborgs Stad. Utbyggnaden ska ske enligt alternativet Haga – Korsvägen via Älvstranden inom den korridor och med de tunnellägen som Trafikverket redovisat i sin ansökan med uppdateringar. Tillåtligheten är given under följande 6 villkor som handlar om att

1. begränsa negativa konsekvenser för kulturmiljön
2. upprätta en masshanteringsplan
3. upprätta en plan för att begränsa energianvändning samt utsläpp av klimatpåverkande gaser och luftföroreningar
4. utarbeta riktlinjer för att minimera risken för översvämningar
5. upprätta ett kontrollprogram för skydd av ytvatten och grundvatten
6. utarbeta en plan för säkerhet så att självutrymning möjliggörs i tunneln

För övrigt förutsätter regeringen att

- öppna schakt i känsliga miljöer så långt möjligt begränsas i omfattning och tid,
- Trafikverket har en mycket hög ambitionsnivå när verket vidtar skyddsåtgärder eller försiktighetsmått mot buller, stomljud och vibrationer från byggverksamheten och järnvägstrafiken. Buller under såväl bygg – som drifttiden bör hanteras inom ramen för Trafikverkets egenkontroll och inom ramen för tillsynen.

Vidare poängterar regeringen vikten av att Trafikverket

- beaktar övriga hälsoeffekter, barnperspektiv, geotekniska risker m m samt
- har en hög ambitionsnivå i den gestaltningsmässiga utformningen av anläggningen då Västlänken kommer att byggas i känslig miljö.

Så här har vi arbetat med järnvägsplanen och miljökonsekvensbeskrivning

Syftet med järnvägsplanen är bland annat att säkra rätten till den mark som behövs för utbyggnaden. I järnvägsplanen ingår även att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). I MKB-dokument redogörs för projektets miljöpåverkan och förslag till åtgärder för att minska negativ påverkan.

Länsstyrelsen godkände MKB:n under 2015. Parallellt med järnvägsplanen görs även ändrade och nya detaljplaner som säkrar att utbyggnaden av Västlänken inte strider mot gällande planer.

Under arbetet med järnvägsplanen har Trafikverket tagit fram tre lägesrapporter; maj och november 2013 samt juni 2014. Med majrapporten som underlag bjöd Trafikverket in samtliga fastighetsägare inom tillåtlighetskorridoren till sammanlagt 8 samrådstillfällen med fokus på olika geografiska områden. Vi berättade om projektet, hur vi arbetat med att placera och utforma Västlänken inom korridoren och förslaget övergripande miljökonsekvenser samt hur tankarna var inför det fortsatta arbetet.

Efter fastighetsägarträffarna arrangerade vi under en vecka i månadsskiftet maj/juni en samrådsutställning om projektet i Nordstan, främst för allmänheten. Även Västsvenska Paketet, Göteborgs Stad och Göteborgsregionens kommunalförbund deltog.

Majrapporten sändes även på remiss till myndigheter och organisationer. Även fastighetsägarna och allmänheten var givetvis välkomna att lämna synpunkter.

Även novemberrapporten sändes på remiss till myndigheter och organisationer. Under remisstiden genomförde vi samråd genom öppet hus i Älvrummet vid tre tillfällen där både fastighetsägare och allmänhet hade bjudits in. Fokus denna gång var byggskedet och hur Västlänken skulle anslutas till Olskroken och Almedal.

Under sommaren 2014 hölls kompletterande samråd om anslutningen i Almedal och servicetunnlarnas placering. Även dessa frågor sändes på remiss till myndigheter och organisationer.

I samband med det kompletterande samrådet hölls en vecka i juni 2014 en informationsutställning i Nordstan om Västlänken i samverkan med Göteborgs Stad och Västtrafik. Staden visade då bland annat en modell över framtida utbyggnadsplaner i Göteborg där planerna nära de tre nya stationerna framgick tydligt.

Hösten 2012 bildades en referensgrupp med flertalet representanter från Västsvenska Paketets parter samt länsstyrelsen och Räddningstjänsten. Syftet med gruppen är dialog och förankring av frågor som kontinuerligt kommer upp under projekteringen av Västlänken. Referensgruppen har hittills haft 11 sammanträden. Under hösten 2013 utökades gruppen med representant från Mölndals Stad med anledning av att den fysiska anslutningen i Almedal numera även omfattar Mölndal.

Trafikverket har dessutom träffat Göteborgs Stad och Västtrafik varannan vecka för kontinuerlig avstämning av gemensamma frågor som rör detaljplan och järnvägsplan.

Våren 2012 kom Trafikverket och länsstyrelsen gemensamt överens om ett arbetssätt för MKB-processen fram till hösten 2014. I en PM från Trafikverket och med länsstyrelsens synpunkter beskrevs både bakgrund till projektet, tidigare hantering av miljöfrågor och förslag på hur kommande samrådsprocess med länsstyrelsen skulle kunna drivas effektivt. Förslag fanns på vilka ämnesområden som behövde fördjupas ytterligare, vilka ämnesområden som ansågs kritiska för projektet och de avgränsningar som planerades. Våren 2013 överlämnade Trafikverket ett MKB-koncept till länsstyrelsen för synpunkter. Länsstyrelsen godkände MKB i november 2014.

Kontinuerligt samråd och många informationsträffar har dessutom hållits sedan 2012 med många intressenter som berörs av Västlänken. Det gäller inte minst Liseberg, Svenska Mässan, Universeum, Akademiska Hus, Jernhusen, Nordstan, Statens Fastighetsverk och flera andra fastighetsägare.

Så här har vi arbetat med detaljplanerna

Under september–oktober 2013 genomförde Göteborgs Stad samråd om de detaljplaner som behövs för att kunna bygga Västlänken. Allmänheten och fastighetsägarna bjöds in till information/diskussion vid sammanlagt fyra tillfällen där även Trafikverket medverkade med kunskap om själva Västlänken.

I samband med septembersamrådet och i det fortsatta planarbetet skedde förändringar som ledde till att staden genomförde ett kompletterande samråd under juni 2014 där även Trafikverket medverkade. Tidigare under våren genomförde staden dessutom två ”öppet hus” om stadsutvecklingsprogram kring stationerna i Haga och Korsvägen. Även där medverkade Trafikverket.

Parallellt med detaljplanerna för Västlänken har staden arbetat med nya detaljplaner för de tre nya stationerna Centralen, Haga och Korsvägen. Samråd om dessa genomfördes hösten 2014.

Hur har du kunnat påverka?

Projektet har en hemsida med information om projektet som uppdateras kontinuerligt. Här finns även uppgifter för att kunna ta kontakt med projektet. Sedan mitten av 2013 finns ett återkommande nyhetsblad som man kan anmäla sig till för utskick.

I samband med våra fastighetsägarträffar, samrådställningar i Nordstan och öppet hus i Älvrummet samt Göteborgs Stads samråd välkomnade projektet skriftliga synpunkter på projektet. Tanken med detta var att få nya fakta som eventuellt kan förbättra anläggningen inom de ramar som finns. Samtliga inkomna synpunkter, ca 170 stycken, har diarieförts och merparten frågor har översiktligt besvarats av Trafikverket där avsändare finns. Många frågor gäller buller och vibrationer, byggskedet samt synpunkter på att man tycker Haga-stationen är onödig. Alternativa förslag till Västlänken har ännu inte besvarats av projektet. Ett förslag som gäller att etappindela Västlänken har resulterat i konkreta planer på färdigställa station Centralen tre år tidigare jämfört med resten av tunneln.

Remissvar från organisationer och myndigheter har hanterats i våra kontinuerliga träffar.

Granskningen

Länsstyrelsen i Västra Götalands län godkände miljökonsekvensbeskrivningen 2014-11-20. Därmed kunde Trafikverket genomföra en formell granskning av järnvägsplanen. Granskningstiden var 2014-12-10 till 2015-01-30.

Drygt 300 skrivelser kom in i anslutning till granskningen. Många fastighetsägare hade likartade skrivelser där man bland annat argumenterade för att Västlänken ska omprövas alternativt flyttas längre västerut inom korridoren. Ett stort antal hade också likartade skrivelser där man argumenterade för att projektet skulle stoppas eller omprövas. Stor oro fanns för buller, vibrationer/stomljud och framtida sättningsproblem på fastigheter. Länsstyrelsens i västra Götaland uppfattning var att en rad sakområden behövde kompletteras innan planen kunde tillstyrkas.

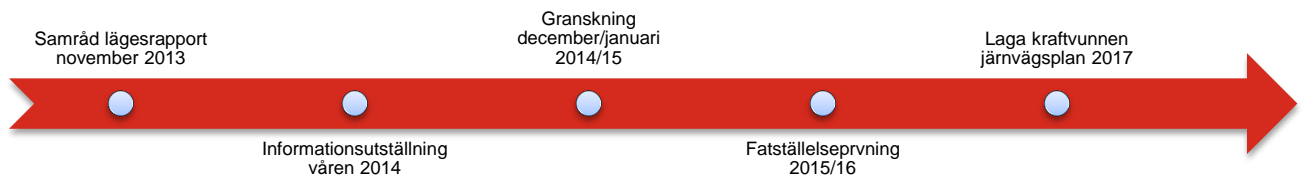
Efter granskningen och inkomna synpunkter gjorde Trafikverket en översyn av ytor med tillfälligt markanspråk för trafik, byggnation och etablering under byggskedet. Även mindre förändringar av anläggningen gjordes, bland annat av överdäckningen öster om skansen Lejonet, utformning av serviceschakt och anläggningar i station Haga vilket påverkade det permanenta markanspråket.

Ändringarna kommunicerades med berörda och 2015-08-26 meddelade länsstyrelsen att man tillstyrker järnvägsplanen. Därmed kunde Trafikverket skicka järnvägsplanen 2015-09-01 vidare för fastställelseprövning inom Trafikverket. Trafikverket hade kommenterat alla synpunkter i ett granskningsutlåtande som även skickades ut till alla som kommit in med yttranden i samband med begäran om att planen skulle fastställas. Denna senaste kommunikation ledde till att drygt 300 nya skrivelser kom in till fastställelseprövningen.

Hur kan du påverka framöver?

Järnvägsplanen väntas bli fastställd under våren 2016. Fastställelsebeslutet ska kungöras med uppgifter om hur det kan överklagas, inom vilken tid med mera. Man överklagar till regeringen som därefter avgör om planen kan vinna laga kraft som väntas ske i början av 2017.

Tidplan

Vill du veta mer?

Gå in på projektets hemsida www.trafikverket.se/vastlanken

Adress:

405 33 Göteborg
Telefon: 0771-921 921
www.trafikverket.se

Ansvarig samråd

Bo Lindgren
Telefon: 010-1231581
bo.lindgren@trafikverket.se